

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 52.258 van 16 maart 1995
in de zaak A. 61.379/VII-12.838.**

Gemeenteraadsverkiezing van 9 oktober 1994 te DEERLIJK.

In zake : de vervallenverklaring van het mandaat van gemeenteraadslid.

Verzoeker : 1. Raïs PICAVER,
2. Luk SCHELFHOUT,
die woonplaats kiezen bij
Raïs PICAVER,
wonende te DEERLIJK,
Stationsstraat 140

belanghebbende partij :

Marleen VAN NAMEN,
wonende te DEERLIJK,
Hoogstraat 117.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift van 16 december 1994 dat Raïs PICAVER en Luk SCHELFHOUT hebben ingediend om hoger beroep in te stellen tegen het besluit van 8 december 1994 van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen waarbij het bezwaar wordt verworpen dat zij na de gemeenteraadsverkiezing van 9 oktober 1994 te Deerlijk hadden ingediend tegen de verkiezing van Leen VAN TRAPPEN-VAN NAMEN tot gemeenteraadslid;

Overwegende dat de vormvereisten voorgeschreven bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 15 juli 1956, tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State in geval van beroep als bedoeld bij artikel 76bis van de gemeentekieswet, gewijzigd bij koninklijke besluiten van 16 september 1982 en 28 oktober 1994, werden nageleefd;

Gezien het administratief dossier;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur
F. DE BUEL;

Gelet op de beschikking van 2 februari 1995
waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 9 februari
1995;

Gelet op de kennisgeving aan partijen van de
beschikking tot vaststelling en van het verslag;

Gehoord het verslag van Staatsraad
R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van de tweede verzoeken-
kende partij Luc SCHELFHOUT, en van Advocaat
Ph. DE JAEGERE, die verschijnt voor de belanghebbende
partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur
F. DE BUEL;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari
1973;

Overwegende dat de feitelijke gegevens van
de zaak als volgt kunnen samengevat worden :

1. Bij de op 9 oktober 1994 te Deerlijk
gehouden gemeenteraadsverkiezing wordt de belanghebbende
partij verkozen op de lijst nr. 7, C.V.P. De verzoekende
partijen worden respectievelijk tot tweede en eerste
opvolger verkozen op de lijst nr. 13, D. 2000.

2. Met een op 10 november 1994 gedagtekend
bezwaarschrift vragen de verzoekende partijen aan de

bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen hetgeen volgt :

"Betreft : bezwaar naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen van 9 oktober 1994 in de gemeente Deerlijk.

Met deze willen wij, namens de partij D 2000, bezwaar indienen tegen mevrouw VAN TRAPPEN-VAN NAMEN, achtste kandidaat op de CVP-lijst in de gemeente Deerlijk en verkozen met 586 voorkeurstemmen, dit om onderstaande redenen :

ter gelegenheid van de basketbalwedstrijd Sparta Deerlijk - Osiris Denderleeuw op zondag 2 oktober 1994, heeft mevrouw VAN TRAPPEN-VAN NAMEN, in de hoedanigheid van kandidate voor de gemeenteraadsverkiezingen, de wedstrijdbal geschonken aan de basketbalclub van Deerlijk. Hieromtrent werd in een plaatselijk reclame/informatieblad de nodige publiciteit gemaakt, alsook in het 'clubblad' van Sparta Deerlijk.

Vóór het begin van de wedstrijd werd daar eveneens de nodige publiciteit rond gemaakt. Mevrouw VAN TRAPPEN-VAN NAMEN gaf zelfs de 'opworp'. Deze wedstrijd werd bijgewoond door meer dan 300 toeschouwers, uiteraard grotendeels inwoners (dus ook kiezers) van de gemeente Deerlijk.

Het eerste 'clubblad' dat uitgegeven werd na de gemeenteraadsverkiezing (16/10/94) duidde nogmaals aan dat het blijkbaar electoraal 'lonend' is om een wedstrijdbal te schenken aan de club ...

Al deze feiten kunnen worden aangetoond met de hierbijgevoegde bewijsstukken (bijlagen 1, 2 en 3).

Gezien artikel 7, par. 1, 1° van de Wet van 7/7/94 uitdrukkelijk stelt dat het in de periode van 3 maanden vóór de verkiezingen verboden is om als kandidaat eender welk geschenk uit te delen, zijn wij ervan overtuigd dat bovenvermelde kandidate overduidelijk een inbreuk heeft gepleegd op deze wetgeving. Wij zijn er eveneens van overtuigd dat deze schenking haar verkiezing tot gemeenteraadslid heeft beïnvloed, gezien het groot aantal aanwezigen en het groot aantal sympathisanten voor deze basketbalclub in Deerlijk.

Wij verzoeken U dan ook om hieromtrent de passende maatregelen te nemen."

3. Op 23 november 1994 beantwoordt de belanghebbende partij dit bezwaar als volgt :

"Het oorspronkelijk verband tussen mijn verkiezingsresultaat en dit feit is niet aan te wijzen omwille van volgende redenen :

1. Reeds geruime tijd voor ik mij kandidaat stelde voor de voorbije verkiezingen sympathiseerde ons gezin, met basketbalclub Sparta.

Als blijkt daarvan gaven wij steun door aankoop van steunkaarten, ter waarde van 3.000 fr., waarvan in bijlage een kopij.

2. Naar de betreffende matchbal werd ons reeds aan het einde van vorig speelseizoen (april '94) gevraagd, waarop ik mijn medewerking heb toegezegd. Toen was er van enige kandidatuur nog geen sprake. Aangezien de gewoonte om mij aan mijn woord te houden ben ik ingegaan op de uitnodiging om voornoemde matchbal op te werpen.

3. De genoemde publiciteit daarrond in het info-blaadje, het clubblad en voor de wedstrijd werd zonder mijn inspraak zelfs zonder mijn medeweten gemaakt.

4. Dat bij het begin van de wedstrijd de opworp ook daadwerkelijk gegeven wordt door de 'schenker' is een alom gekende gewoonte en vertrouwde traditie.

5. Deze wedstrijd werd ten andere door maximaal 150 toeschouwers bijgewoond waaronder niet-stemgerechtigde jeugdigen en supporters van Osiris Denderleeuw, zodat de draagkracht van het argument van D 2000, als zou het verkiezingsresultaat hierdoor beïnvloed zijn, sterk in vraag moet gesteld worden.

Deze redenen in beschouwing nemende verzoek ik U te willen besluiten dat de matchbal als een normale traditiegetrouwe steun aan de club moet beschouwd worden zonder enige bijbedoeling, zekerlijk niet om de wet te overtreden, en waarvan de politieke invloed zeer beperkt te noemen is".

4. In zitting van 8 december 1994 neemt de bestendige deputatie het besluit waarvan de verzoekende partijen in beroep komen. Dit besluit verklaart het beroep ontvankelijk maar ongegrond, op volgende gronden :

"Krachtens artikel 7, § 1 van voornoemde wet van 7 juli 1994 is het de kandidaten uitdrukkelijk verboden om geschenken te verspreiden wanneer dat gebeurt tijdens de drie maanden die aan de datum van de gemeenteraadsverkiezingen voorafgaan. Krachtens het tweede lid van artikel 74bis, § 2, van de gemeentekieswet kan het provinciaal college de verkozen kandidaat van zijn mandaat vervallen verklaren indien hij de geciteerde wetsbepaling niet naleeft.

Bij het beoordelen van het ingebracht bezwaar treedt het provinciaal college op als administratief rechtscollege en daarbij dient het, zoals ieder rechtscollege, er over te waken dat de uitgesproken

sanctie in verhouding staat tot de vastgestelde overtreding.

De gift van één basketbal dient als een geschenk te worden aangemerkt. Gelet op de geciteerde omstandigheden komt de gift van de wedstrijdbal (gekoppeld aan het geven van de 'opworp', zoals nog in het bezwaar wordt meegedeeld) echter eerder over als een gewone sympathiebetuiging aan de sportclub.

De argumenten uit de memorie zijn intussen schriftelijk bevestigd door de voorzitter van die basketbalclub. Die legt uit dat jaarlijks naar sponsors wordt gezocht om bij iedere thuiswedstrijd de matchbal te schenken (en daarbij de 'opworp' te geven) en dat einde vorig speelseizoen, toen de club de lijst der sponsors voor het seizoen 1994-'95 opstelde, de aangeklaagde kandidaat zich daarvoor heeft aangeboden. Ook wordt toegelicht dat mevrouw VAN TRAPPEN-VAN NAMEN de voorkeur gaf aan de wedstrijd van 19 februari 1995 (tegen de ploeg waarvan haar echtgenoot nog speler is geweest) maar dat die wedstrijd toen reeds was toegezegd aan een andere sponsor en het de club zelf is die aan mevrouw VAN TRAPPEN-VAN NAMEN de wedstrijd van 2 oktober 1994 heeft toegewezen. Tevens bevestigt die voorzitter dat de korte verwijzing, in een lokaal weekblad, naar de kandidatuur van mevrouw VAN TRAPPEN-VAN NAMEN door de public-relationsverantwoordelijke van de sportclub werd opgesteld zonder kennis van de verkiezingswetgeving.

Aldus kan de aangeklaagde overtreding moeilijk aan de kandidaat persoonlijk ten laste worden gelegd.

Het provinciaal college is ten andere van oordeel dat, daarvan afgezien, de eventuele sanctie van vervallenverklaring in dit geval toch niet in redelijke verhouding zou staan tot de begane overtreding".

Overwegende dat de verzoekende partijen tegen het deputatiebesluit van 8 december 1994 volgende middelen aanvoeren :

"5. MIDDELEN :

- 2 bladzijden uit een plaatselijk reclame/informatieblad, evenals een kopie van 2 sportblaadjes (zie bijlagen);

- Op de voorpagina van het reclame/informatieblad (onder de naam 'Info Deerlijk, informatief weekblad voor de inwoners van Deerlijk en St. Lodewijk') is propaganda opgenomen voor kandidatenlijst nr. 7, letterwoord C.V.P., terwijl op de keerzijde van dezelfde kopie, tussen commerciële publiciteit, de wedstrijd van 2 oktober 1994 van de basketbalclub Sparta Deerlijk wordt aangekondigd met ondermeer de vermelding 'De wedstrijdbal wordt geschonken door

Mevr. Leen VAN TRAPPEN-VAN NAMEN, 8ste plaats, lijst CVP'.

- De twee sportblaadjes betreffen, gelet op de vermelding o.m. 'hartelijk welkom aan spelers, bestuursleden en supporters', klaarblijkelijk informatie bedeed bij wedstrijden van basketbalclub Sparta Deerlijk en wel die van respectievelijk 2 oktober en 16 oktober 1994. Op het blaadje van 2 oktober wordt eveneens vermeld dat de matchbal geschonken wordt door mevrouw Leen VAN TRAPPEN-VAN NAMEN en dat zij zich kandidaat stelt voor de gemeenteraadsverkiezingen op lijst nr. 7 (CVP), achtste plaats. Op het blaadje van 16 oktober 1994 (één week na de verkiezing) is medegedeeld dat zondag 9 oktober bewezen heeft dat een wedstrijdbal schenken lonend is.

6. AANVECHTING VAN DE BESLISSING VAN DE BESTENDIGE DEPUTATIE :

De wet van 7 juli 1994 voorziet in artikel 7, par. 1, dat het de kandidaten verboden is om geschenken te verspreiden in de periode van 3 maanden die aan de datum van de gemeenteraadsverkiezingen voorafgaan.

In artikel 74bis, par. 2, tweede lid van dezelfde wet kan de kandidaat van zijn mandaat vervallen verklaard worden door het provinciaal college.

Het geven van geschenken is verboden. De wet laat terzake geen enkele differentiatie toe.

De Bestendige Deputatie erkent de gift als een geschenk. Het geschenk wordt door het provinciaal college verder omgezet in een sympathiebetuiging, gewoon omdat de aangeklaagde kandidaat en haar gezin sympathiseren met de basketclub. De commerciële publiciteit in het infobladje bewijst dat niet alleen mevrouw VAN TRAPPEN-VAN NAMEN sympathiseert met de club. Ook de indieners van het beroep dragen de club in hun hart en steunen waar mogelijk, maar binnen het kader van de wet.

Het geven van de opworp van de match door mevrouw VAN TRAPPEN-VAN NAMEN bewijst dat zij kennis had van de verkiezingspubliciteit en dat het geschenk als dusdanig van haar was. Mevrouw VAN TRAPPEN-VAN NAMEN ontkent de opworp niet.

De bevestiging van de voorzitter van de basketclub doet niets terzake. Achteraf kan men immers beweren wat men wil. Vaststaand feit is enkel dat mevrouw Van Trappen - Van Namen de matchbal geschonken heeft op 2 oktober, zijnde 7 dagen vóór de verkiezingen, en dit als achtste kandidaat op de lijst nr. 7.

Deze bevestiging van de voorzitter, waarop de Bestendige Deputatie zich beroept, was verzoekers trouwens onbekend en was niet toegevoegd aan haar memorie van antwoord.

De Bestendige Deputatie legt de overtreding niet ten laste van de kandidaat. Hiervoor baseert ze zich

enkel op een schrijven van de voorzitter van de basketbalclub.

De Bestendige Deputatie begaat hier een duidelijke beoordelingsfout. De verkiezingswetgeving moet trouwens niet gekend of toegepast zijn door de public-relationsverantwoordelijke van de sportclub, maar wel door de kandidate zelf. In de bewilligingsakte verbindt iedere kandidaat er zich toe om deze wetgeving na te leven.

In de wetgeving van 7 juli 1994 is verder sprake van enerzijds een uitdrukkelijke verbodsbepaling (het geschenk) en anderzijds de sanctie (vervallenverklaring van het mandaat). In de wet is nergens sprake van een redelijke verhouding tussen verbod en sanctie.";

Overwegende dat de belanghebbende partij hierop in haar memorie van antwoord repliceert :

"II. DE FEITEN.

De echtgenoot van concludante, de heer Yves VAN TRAPPEN, speelde vroeger basketbal in de ploeg Gentson, die in dezelfde divisie speelt als Sparta-Deerlijk.

Toen concludante en haar echtgenoot vier jaar terug naar Deerlijk verhuisden, werden zij supporter van Sparta-Deerlijk.

Na verloop van enige tijd werden zij ook aangesproken om de ploeg financieel te steunen. Zo kochten zij voor het seizoen 1993-1994 een steunkaart t.b.v. 3.000 fr.

Na afloop van het seizoen 1993-1994 werden concludante en haar echtgenoot gevraagd of zij bereid waren ook voor het volgende seizoen steun te verlenen door het schenken van een wedstrijdbal. Zij stemden daarin toe en dit nog vóór concludante aangezocht was om voor het eerst als kandidate deel te nemen aan de gemeenteraadsverkiezingen.

De echtgenoot van concludante verkoos de wedstrijdbal te geven voor de thuismatch tegen zijn vroegere ploeg op 19 februari 1995, maar deze dag was reeds bezet door een andere sponsor.

Toen concludante toegezegd had om op de lijst van de CVP te staan bij de gemeenteraadsverkiezingen in oktober 1994, stelde de clubleiding van de basketbalploeg voor dat zij de wedstrijdbal zou schenken op de match van zondag 2 oktober 1994.

Concludante stemde daarin toe.

III. IN RECHTE.

1- Concluante betwist dat zij artikel 7 van de wet van 7 juli 1994 zou overtreden hebben.

Krachtens dit artikel mogen de kandidaten tijdens de drie maanden die aan de gemeenteraadsverkiezingen vooraf gaan 'geen geschenken of gadgets verspreiden'.

Concluante gaf geen geschenk.

Hetgeen 'het schenken van een wedstrijdbal' genoemd wordt is, zoals algemeen geweten is, in feite het geven van financiële steun door een sponsor of sympathisant. Deze steunbetuiging wordt veruitwendigd door het symbolisch opwerpen van de bal bij de aanvang van de wedstrijd. Daarbij wordt de facto geen basketbal geschonken.

Concluante heeft eenvoudig, net zoals het vorige seizoen, een steunbijdrage betaald van 3.000 fr. aan de ploeg waarvoor zijzelf en haar echtgenoot supporteren.

Er is van een geschenk of een gadget geen sprake.

Bovendien, zelfs al zou concluante effectief een basketbal geschonken hebben, quod non, dan nog zou dit niet vallen onder 'het verspreiden van geschenken of gadgets', zoals bedoeld bij artikel 7 van de wet van 7 juli 1994.

Het is duidelijk dat de wetgever met 'het verspreiden van geschenken of gadgets' iets anders bedoeld heeft dan een eenmalige gift aan een welbepaald goed doel waarmede men sympathiseert.

Concluante heeft geen stemmen 'gekocht' met het geven van geschenken of gadgets. Wel betwist concluante niet dat haar jaarlijkse steunbijdrage aan de basketbalploeg Sparta-Deerlijk in het jaar 1994 voor haar een publicitair neveneffect had, waarvan zij zich uiteraard bewust was. Daarom heeft concluante ook het volledig bedrag van 3.000 fr. aangegeven als verkiezingsuitgave. Hoogstens kan het bedrag van 3.000 fr. beschouwd worden als de betaling van wettelijk toegelaten publiciteit.

2- Zelfs al zou 'het schenken van een wedstrijdbal' gekwalificeerd kunnen worden als 'het verspreiden van geschenken of gadgets', zoals de Bestendige Deputatie oordeelt, dan nog heeft de Bestendige Deputatie zeer terecht deze inbreuk op artikel 7 van de wet van 7 juli 1994 niet gesanctioneerd met de vervallen verklaring van het mandaat.

Ten onrechte menen de auteurs van het bezwaarschrift dat op een inbreuk op artikel 7 van de wet van 7 juli 1994 automatisch de sanctie volgt van artikel 74bis, § 2 van de Gemeentekieswet van 4 augustus 1932, zoals gewijzigd door de wet van 7 juli 1994 en dat met name de Bestendige Deputatie niet mocht nagaan of de eventueel uit te spreken sanctie in verhouding stond tot de vastgestelde inbreuk.

De tekst van voormeld artikel 74bis, § 2 is duidelijk. Een verkozen kandidaat kan door de

Bestendige Deputatie of door de Raad van State van zijn mandaat vervallen verklaard worden indien hij de bepalingen van artikel 7 van de wet van 7 juli 1994 niet naleeft. In de wet staat niet dat dit moet gebeuren of dat de sanctie automatisch volgt op de vaststelling van de inbreuk. De wetgever laat aan het administratief rechtscollege de vrije beoordeling.

Terecht heeft de Bestendige Deputatie geoordeeld dat de inbreuk (zo er al sprake is van een inbreuk) van concludante op artikel 7 van de wet van 7 juli 1994 zeer licht was en niet in verhouding zou staan tot de sanctie van de vervallen verklaring van het mandaat.

Concludante wil hierbij ter overweging volgende elementen laten gelden :

- Concludante en haar gezin sympathiseren reeds geruime tijd voor de basketbalclub Sparta-Deerlijk. De steun van 3.000 fr., gematerialiseerd in 'de schenking van de wedstrijdbal', verschilde niet van de steun die concludante en haar echtgenoot ook reeds het jaar voordien gegeven hadden.
- Voormelde steun was reeds toegezegd van vooraleer concludante aangezocht was om als kandidaat op de lijst te staan voor de gemeenteraadsverkiezingen.
- Op de bewuste wedstrijd waren hooguit 150 toeschouwers, van wie nog een gedeelte van de bezoekende ploeg. Het zou ronduit naïef zijn te denken dat een belangrijk deel van deze toeschouwers hun politieke overtuiging zouden laten beïnvloeden door de sympathiebetuiging van concludante.
- Concludante werd verkozen met 586 naamstemmen. Zij was de twaalfde verkozene van de zestien verkozenen van de CVP-lijst. De zeventiende had 450 naamstemmen. Enkele stemmen meer of minder zouden het individueel resultaat van concludante niet beïnvloed hebben";

Overwegende dat luidens artikel 74 bis, § 2, eerste lid, van de gemeentekieswet een verkozen kandidaat van zijn mandaat vervallen kan worden verklaard, indien hij de bepalingen van o.m. artikel 7 van de wet van 7 juli 1994 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van de provincieraden en de gemeenteraden en voor de rechtstreekse verkiezing van de raden voor maatschappelijk welzijn, niet naleeft; dat bedoeld artikel 7 van de wet van 7 juli 1994 o.m. bepaalt dat de kandidaten tijdens

de drie maanden die aan de datum van de verkiezingen voorafgaan "geen geschenken of gadgets (mogen) verspreiden";

Overwegende dat de verzoekende partijen niet beweren dat de belanghebbende partij aan de basketbalclub Sparta Deerlijk daadwerkelijk een basketbal heeft geschonken; dat laatstvermelde partij terecht stelt dat het van algemene bekendheid is dat "het schenken van een wedstrijdbal" in werkelijkheid "het geven (is) van financiële steun door een sponsor of sympathisant", waarbij "deze steunbetuiging wordt veruitwendigd door het symbolisch opwerpen van de bal bij de aanvang van de wedstrijd";

Overwegende dat de belanghebbende partij toegeeft dat zij aan bedoelde sportclub een "steunbijdrage" van 3.000 frank heeft betaald, in ruil waarvoor zij de betwiste opworp mocht doen, en dat dit "voor haar een publicitair neveneffekt had, waarvan zij zich uiteraard bewust was" en dat zij daarom dat bedrag als verkiezingsuitgave heeft aangegeven;

Overwegende dat het verslag van de Senaatscommissie betreffende het ontwerp dat de wet van 7 juli 1994 is geworden volgende passus bevat :

"Een lid verwijst naar het gebruik dat politieke mandatarissen bekens, trofeeën, enz. schenken voor allerlei activiteiten. De minister is van oordeel dat als de betrokkene in de verkiezingsperiode niet afwijkt van zijn gewone manier van doen van de vorige jaren, dat niet onder deze wet valt.

(Gedr. St., Senaat, Zitting 1993-94, nr. 1092-2, 12)";

Overwegende dat de belanghebbende partij in haar memorie van antwoord aannemelijk maakt -en zij wordt hierin door de verzoekende partijen ook niet tegengesproken- dat zij reeds langer sympathisant is van de betrokken club en dat zij ook voor het voorbije

seizoen 1993-94 een steunkaart ten bedrage van 3.000 frank kocht; dat bijgevolg belanghebbende partij geen verboden geschenk zoals bedoeld in artikel 7 van de wet van 7 juli 1994, heeft gegeven, en nog minder dat zij dergelijke geschenken heeft verspreid; dat de middelen derhalve niet gegrond zijn,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

Het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen van 8 december 1994 waarbij het beroep van Raïs PICAVET en Luk SCHELFHOUT ongegrond wordt verklaard, wordt bevestigd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zestien maart 1900 vijfennegentig, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

de H.	J. VERMEIRE,	kamervoorzitter,
Mevr.	M. VRINTS,	staatsraad,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	G. DE SLOOVER,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

G. DE SLOOVER.

J. VERMEIRE.